

SeniorSurf-verkosto

yhteiskehittää, suunnittelee, viestii ja vaikuttaa sekä jakaa osaamista ja käytäntöjä seniorien digitukeen ja digiosallisuuteen liittyen. Verkosto on suunnattu seniorien digituen ja digiosallisuuden parissa toimiville työntekijöille tai vastaaville. Verkostossa on jäseniä tällä hetkellä noin 130. Verkostoa koordinoi Vanhustyön keskusliiton SeniorSurf-toiminta.

www.seniorsurf.fi/seniorsurf-verkosto/

Muistio 25.5.2023

Tiina Etelämäki, Nina Ziessler

Teams-kokouksessa osallistujia 30.

1. SeniorSurf-toiminnan kuulumiset

- Etäopastuspalveluun tullut yli 100 opastuspyyntöä, yhteistyökumppaneidenkin määrä kasvussa
Lisätiedot: <http://www.seniorsurf.fi/etaopastus>
- Yhteistyö käynnistynyt Googlen kanssa vuodelle 2023, keskiössä seniorien mediataitojen tukeminen
- Uusi aineisto julkaistu: Etäkatsomoa järjestämässä
Löytyy: <https://seniorsurf.fi/etatilaisuudet/>
- Uusia blogeja julkaistu (ja tulossakin uusi) mm evästeistä ja salasanoista SeniorSurf.fi-sivuilla
- Podcasteja ja opastusvideoita suunnitteilla
VTKL on aloittanut podcast-sarjan, jossa käsitellään kaikkea iäkkäisiin ihmisiin liittyvää. Löytyy esimerkiksi Spotifystä nimellä PöllöAreena.
- SeniorSurf vieraili Ruotsissa – kokemuksia tulossa mm blogissa lähiviikkoina
- Vinkiksi: Käynnissä on tutkimus osana Pohjoismaiden ministerineuvoston rahoittamaa "Digital Inclusion in Action"-hanketta. [Kysely löytyy myös suomeksi](#), vastausaikaa toukokuun loppuun.
- SeniorSurf-päivä:
 - o Tulossa senioreille suunnattu avoin webinaari 3.10. klo 13.00: "Miksi ja miten minä käyttäisin digiä?"
 - o Mukaan puhumaan vapaaehtoinen digiopastaja
 - o Kannustetaan järjestämään paikallisia katsomoita ja hyödyntämään etäkatsomo-aineistoa
 - o <https://seniorsurf.fi/organisaatiot/seniorsurf-paiva/>
 - o Ideoita
 - Vinkatkaa omista avoimista Vanhustenviikon webinaareista, voimme koota niitä sivuillemme ja vinkata muille järjestäjille vinkit: seniorsurf@vtkl.fi
 - o Bannereita
 - o Julistepohjia
 - o Osa Vanhustenviikkoa, jonka teema on tänä vuonna: Tehdään iästä numero
 - o Minkälaista tukea sinä toivoisit meiltä?

2. Verkoston jäsenen esittely: Laitelainaamo, Vanhusten Turva – Päivi Kiuru

Päivi esitteli Vanhusten turvan ja laitelainaamon toimintaa. Saivat tänä keväänä DVV:n myöntämän Digitukitekotunnustuksen kunniamaininnan. Päivin esitys toimitetaan verkoston jäsenille muistion liitteenä.

Lisätietoa: <https://www.vanhustenturva.fi/>

Päivi mielellään verkostoituu muiden erityisesti laitelainausta tekevien tahojen kanssa. Avainsäätiö Lahdesta kertoi heilläkin olevan lainaustoimintaa. <https://www.avainsaatio.fi/>

3. Mediataidot osana digitaitojen oppimista ja digitukea

- ICME – Inklusiivisen mediakasvatuksen toimintamallia rakentamassa – Ella Airola, Kavi

Ella esitteli Kavin ja ICME-hankkeen (Inclusive and Creative Media Education) sisältöjä. Ellan esitys toimitetaan verkoston jäsenille muistion liitteenä.

Yhteistyössä kolmen eri maan kehittämät mallit saadaan pilotoitavaksi ja kommentoitavaksi toisiin maihin, kunkin kulttuuriin sopiviksi.

Kavi tuottaa Yhdenvertaisen medialukutaidon suunnitteluperiaatteet ja toivoo niiden toimivuudesta palautetta.

Miten suunnitteluperiaatteet voisivat tukea teidän toteuttamaa mediakasvatusta?

Suunnitteilla mediataitokysely senioreille – Tiina Etelämäki

Ostopalveluna tehtävä selvitys kysyy yli 65-vuotiaiden tottumuksia mediankäyttöön:

- Mistä seniorit tänä päivänä etsivät ja lukevat uutisensa ja ajankohtaisen tietonsa?
 - Mitkä ovat mahdollisia tiedon saannin esteitä?
 - Onko tavoissa ja tottumuksissa alueellisia eroja?
 - Mitä sinä haluaisit tietää seniorien mediataidoista?
- Toteutus syksyllä 2023

4. Ryhmäkeskustelut

Keskusteluteemat:

- Miten mediataidot liitetään sujuvasti digitukeen?
- Mitä senioreihin liittyvässä mediataitokyselyssä olisi hyvä selvittää?
- Mitä materiaalia kaivataan mediataitojen kasvattamiseen?
 - o Teknisesti? (tarkistuslistoja, videoita, kirjallista...?)
 - o Tukea opastuksiin/tietoiskuihin vai itseopiskelumateriaalia senioreille?
 - o Sisällöllisesti? (aiheita, teemoja...?)
- Miten Kavin yhdenvertaisen medialukutaidon suunnitteluperiaatteet voisivat tukea teidän toteuttamaa mediakasvatusta?

Yhteenvetoa keskusteluista

- Yksinkertaisuus ja selkokieliisyys
 - o usein opastukset ovat liian nopeita ja niissä tulee liiaksi asiaa (erityisesti muistisairaiden osalta), muuten joutuu aina aloittamaan aluksi
 - o muistetaan mahdollisimman pienet ryhmät
 - o sanat 'media' ja 'digi' ovat monille pelottavia, tarvitaan konkreettisia esimerkkejä. videopuheluiden osalta voidaan puhua esimerkiksi kuvapuheluista
 - o Voiko sanan 'mediataito' kiertää jotenkin? Voi olla monille hankala sisäistä ja ymmärtää konkreettisesti
 - o ilmaiset ohjelmat sekä laitteet ovat tärkeitä, madaltaa kynnystä aloittaa
 - o pelkoja saa vähennettyä kivoilla asioilla, esimerkiksi näkemällä tutut ja ystävälliset kasvit videopuhelussa, laskujen maksaminen ei välttämättä ole paras keino
 - o kokemusten ja elämysten jakaminen on tärkeää ja toimivaa: "Tiesitkö Lissu, että tällä laitteella voi lukea myös uutisia!"
 - o toiselta iäkkäältä saatu vertaistuki on tärkeää, nuoret ovat usein niin nopeita
- Minkälaista aineistoa tarvitaan
 - o Kirjalliset (yksinkertaiset ja simppelit) aineistot/ohjeet olisivat tärkeitä!
 - o opastettaville mukaan annettavaa/tulostettavaa materiaalia on aina hyvä olla
 - o Mitä monimuotoisempaa aineisto on, sen paremmin se taviottaa erilaiset kohderyhmät. Esim. kirjalliset materiaalit, videot...
 - o Voisi olla simppeleitä sisältöjä, joita voisi tuoda päivittäisen digituen mukana digituen ja digiopastusten ohessa?
 - o Huoneentauluna mediataitojen oleelliset asiat, voisi nostaa keskusteluun digiopastuksissa
 - o Kuuloliiton Digitaidot-korttipakka on hyväksi havaittu. Sielläkin on jotain tähän aiheeseen liittyviä kysymyksiä. Voiko hyödyntää? Tai pitäisikö tehdä samantyyppistä mediataitoihin liittyen?
 - o Rinnakkaistilit, esimerkiksi kaapatut Facebook-tilin ja kun alustalle ilmestyy kopio omasta tilistä – mistä voi hakea tietoa ja miten voi toimia?
- Kyselyyn:
 - o Löytyykö tapahtumat esim sanomalehdestä vai somesta?
 - o Löytyykö netistä materiaalia, ryhmiä tai lähetyksiä, jotka tavoittavat seniorit. minkälaisilta foorumeilta niitä löytyy? Hyödyntääkö seniorit esimerkiksi youtubea, vähentääkö digi yksinäisyyttä? Löydetäänkö ohjelmia, verkostoja, edes jotain...?
 - o Jos ikäänäytynyt jää syystä tai toisesta kotiin eikä pääse tilaisuuksiin, tavoittaako etätilaisuudet?
 - o Mistä seniorit lukevat ajankohtaiset asiat ja miksi? Liittyykö esimerkiksi tottumuksiin ja tapoihin tai luotettavuuteen tai johonkin muuhun?
 - o Some antaa usein tilaa vahvoille mielipiteille. Voidaanko kysyä jotenkin lähteiden luotettavuuden arviointia?
- Kavin suunnitteluperiaatteet:
 - o Hyviä periaatteita, mutta ei ehkä riittävästä konkretiaa varsinaisen sisällön suunnitteluun
- Muita hyviä vinkkejä
 - o Menkää ihmisten luo, älkää odottako ihmisiä teidän luokse. Jalkaudutaan!
 - o Helsingissä tulossa hyvinvointiin liittyvä tilaisuuksia 75 sekä 85 vuotta täyttävälle henkilöille, niihin olisi mainio saada jollain tapaa mukaan esimerkiksi digituki ja

mediataidot. Kirsi Mikkoselta voi kysyä Helsingin tapahtumien yhteyshenkilöitä.

Ehkä muistakin kaupungeista löytyisi vastaavia?

- Ihmisten vapaa-ajasta kilpailee niin moni asia, että mediataitoihin liittyvä tapahtuma ei välttämättä löydä yleisöä
- Vastikään julkaistu Vaara-kirjastojen [Aikuisten mediasivistyssuunnitelma](#) (kirjastot.fi)
- Digi on hyvin tärkeä esimerkiksi syrjäytymisen ja yksinäisyyden ehkäisyssä – positiiviset puolet pitää muistaa!
- DVV:n digiturvavartti, hyviä ajankohtaisia vinkkejä, kannattaa muistuttaa ihmisiä katsomaan: <https://dvv.fi/digiturvatilaisuudet>
Menneiden tilaisuuksien tallenteet <https://www.mediaserver.fi/live/digiturvavartti>

5. Seuraavat tapaamiset

Laita jo omaan kalenteriin ylös! Kutsu tulee sähköpostiin noin 2 viikkoa ennen tapaamista.

- Ti 29.8. klo 9.30-11.30
- Ke 29.11. klo 9.30-11.30

Voit ilmoittaa organisaatiosi verkoston jäsenen esittelyyn johonkin tapaamisista. Voit myös ehdottaa jotain muuta toimijaa esittelemään toimintaansa 😊